

Mbete kí dɔsɔy kí Pol ndàngì adi Timote

Ta-je kí dɔ mbete-ti kí dɔsɔy kí Pol ndàngì adi Timote

Pol ingə Timote bebo Listrə-ti (Knj 16:1-3) bá adi-é ɔw siə nati kadi-é to njèkore kàdì-é mee kullə kilə mbɛ Poyta kí Maji-ti. Go kaglo-ti kí de 'ra-né kullə nati sɛ lé, Pol inə kullə kɔr nò njékəwnɔ-je kí bebo Epeji-ti mee ji-é-ti. Go-ti bəy ngá bá Pol ndàngì mbete kin ulə-né adi-é kɔɔ kulə-né dingəm mee-é-ti rəm, kɔɔ ndó-é-né né dɔ madi-é-ti rəm tɔ.

Pol tɛɛ dangay-ti bebo Rɔm-ti bá ndàngì mbete kí dɔsɔy kí adi Timote kin rəm, bá ndàngì-né mbete kí adi Titi kin rəm, kɔɔ kadi d'ɔr-né nò njékəwnɔ-je. Loki 'təl d'uwə Pol dangay-ti kí à to-né sɔy-é bá ɛ ndàngì mbete kí njékungì-ti joo adi Timote. Mbete-je kí mutə kinlé, sar bone bè ya kàrè maji kɔɔ kɔr-né nò njékəwnɔ-je rəm, bá maji kɔɔ ndó-né né njékadmee-je rəm tɔ.

Mee mbete-je-ti kí joo kí Pol ndàngì adi Timote kinlé, ɛ ba-é ngon-é kí mee kadmee-ti adi à to Pol ya je bè bá ra siə adi-é adi mee-é Jeju Kristi rəm, ɛ ya ndó-é né adi-é to njèndó né lə Kristi rəm tɔ. Mee mbete-ti kí nè kinlé, Pol ole mee Timote dɔ-ti kɔɔ kadi ɔsi ta njèndó dow-je né-je kí ngòm. Ɛ adi-é ndu-je kɔɔ kadi un-né dɔ kullə-je lə njékəwnɔ-je, ə ta kí sobi dɔ kəm rəbi mbəti njékɔr nò njékəwnɔ-je, kì njékində kəm-dé go

né-je-ti læ njékəwnə-je, kì kəm rəbi kində kəm go kuti dow-je-ti kí gay-gay kí dan njékəwnə-je-ti tò dan ndu-je-ti kinlé tɔ.

Tɔji rɔ kì lapiya kí ra

Tit 1:1-4

¹ Mə Pol kí Lubə kí to Njəkəji-ji, kì Jeju Kristi kí to nékində meɛ dɔ-ti læ-ji ya d'un ndu-dé d'adi-m m'to njəkəwkulə læ Jeju Kristi, ² †bá m'ndangi mbete kin m'ulə-né m'adi-i i Timote kí m'oo-i kí ngon meɛ-m bè meɛ kadmeɛ-ti. Kadi ramaji, kì koo kəmtondoo, kì lapiya læ Bəbi-ji Lubə rəm, kì 'lə Jeju Kristi kí to 'Babe læ-ji nəy sə-i.

Ta kí sɔbi dɔ njéndó dow-je né-je kí ngɔm

1Ti 6:3-5; Gal 3:10-12,19-24; 2Ti 2:10-18; Knj 26:9-20

³ 'Oo bè, ta kí ndəki m'idə-i loki m'isi m'ow kì dɔnangi Maseduwan-ti lé, m'təl m'ole meɛ-i dɔ-ti bəy. Ndəki m'panè: 'Isi bebo Epeji-ti nè, kdɔ kadi dow-je kí dan-ti-je kí 'to njéndó dow-je né-je kí rangi lé, 'ɔgi-dé dɔ-ti rəm, ⁴ 'idə-dé kadi d'or rɔ-dé kɔgi meɛ kər tasu-je-ti rəm, bá meɛ kər ginka-je-ti kí sɔy-é goto kin rəm tɔ. Né-je kí bè kinlé, oji gaki-ɲə-je, bi ra kullə læ Lubə kí to kullə kadmeɛ kin adi ɔw kì kete al.

⁵ 'Un ndu adi-dé bè, kadi dow-je 'ndigi-ɲə kì meɛ-dé kí nda kəy rəm, kì tagir kí maji rəm, bá kì kadmeɛ kí kədkəm goto-ti rəm tɔ. ⁶ Dɛ kí dan-ti-je 'tusi né-je kinlé d'inə, adi d'ur wale meɛ tatidə-je-ti kí meɛ wəy kare. ⁷ Dɛ 'ba rɔ-dé dow-je kí 'ngay kí njéndó dow-je ndukun-je læ Lubə

† 1:2 1:2 Knj 16:1

ya rəmə, ta kí de ya 'pa kàrè 'təl 'gə mɛɛ-é al rəm, bá né kí 'pa ta-é kɪ mɛɛ-dé kí kàre ya kàrè 'təl 'gə mɛɛ-é al rəm tɔ. ⁸ Jɔi j'gəi kí ndukun lə Lubə lé, maji ya, ngà ra bá kadi dow ra-né kullə kɪ rəbi-é tá. ⁹ Jɔi j'gəi maji kí dow-je kí njéra né kí njururu bá ndukun tò kɔɔ-dé al. Ngà dow-je kí ndukun tò kɔɔ ta lə-dé lé, to njémɛɛndul-je, njémbati təl rɔ-dé go ta-ti lə Lubə, njékilə kuji dɔ ndu Lubə-ti al-je, njéramajal-je, kɪ njénədi Lubə, kɪ njésɔki Lubə, kɪ njétol bobɪ-dé-je əse njétol kɔ-dé-je, njétol dow-je, ¹⁰ kɪ njérakaya-je, kɪ dingəm-je kí njésangɪ dingəm madi-dé-je əse dené-je kí njésangɪ dené madi-dé-je, kɪ njékuwə dow-je ndogi-dé bə-ti, kɪ njékəɔta-je, kɪ njékubi rɔ-dé dɔ kəɔta-je-ti, kɪ dow-je kí njéra né-je lay kí ɔsi ta néndó kí tɔgrɔ-ti, ¹¹ kí to néndó kí ɔw nati kɪ Poyta kí Maji lə Lubə kí njèriɓa, Njèkisi dan maji-ti kí dum, poyta kí Lubə ulə ji-m-ti.

Pol gə ramaji lə Lubə

¹² M'ra oiyo 'Babe lə-ji Jeju Kristi kí to njèkadi-m tógi, kɔɔtalə gə kí ɛ gə-m adi m'to njéra né kí tɔgrɔ-ti bá ində-m adi m'ra kullə liə, ¹³ †ə mə kí ndɔki m'to njèpata kɔbi kɪ Jeju rəm, m'to njèkulə kəm njèkadmɛɛ-je ndoo rəm, bá m'to njèkadi-dé kɔ nɔ rəm ya, ngà Lubə oo kəmtondoo lə-m, kɔɔtalə to né kí m'ra dɔ mbó-ti lokɪ m'adi-né mɛɛ-m Jeju Kristi al bəy. ¹⁴ Bəɓa ramaji lə 'Babe lə-ji tuu dɔ-m pitim, ra sə-m adi m'adi-é mɛɛ-m rəm, ində ndigi dow-je mɛɛ-m-ti rəm, kɔɔ nam kí m'nam kàdi Jeju Kristi-ti. ¹⁵ Jeju Kristi lé, ree

† **1:13** 1:13 Knj 8:3; 9:4,5

dɔnangi-ti nè kɔɔ kaji njéramajal-je. Ta kinlé, to ta kí tɔgrɔ-ti rəm, to ta kí asi gaki kadi toki ndigi dɔ-ti digim ya rəm tɔ. Mɔ Pol lé, m'oo rɔ-m kí njéramajal tɔy dow-je lay. ¹⁶ Bè ya kàrè, Lubə oo kəmtondoo lə-m, adi Jeju Kristi un-m mɔ kí m'to njéramajal kitə dow-je lay lé, tɔji-né kilə mɛɛ dɔ madi-é-ti liə kí nɔ, dow-je kí d'a kadi-é mɛɛ-dé kɔɔ kingə-né kiskəm kí sartagangi lé tɔ. ¹⁷ Lubə kí to ngar kɔ dɔ bal-bal, njəkoy al, Lubə kí dum koo kɔ kəm, Lubə kí i ya kí kár-i-rè, riba kɔ tógi to 'lə-i ya kɔ dɔ bal-bal. Amen!

Ta dingəm kí Pol adi Timote

¹⁸ Timote, i kí m'oo-i kí ngon mɛɛ-m bè lé, m'ulə kullə kin ji-i-ti titi kí njépata-je kí ta Lubə-ti 'pa-né ta dɔ-i-ti. Ta-je lə-dé, à kadi-i tógi kɔɔ kadi 'rɔ-né rɔ kí maji. ¹⁹ 'Ngəm kadmɛɛ lə-i rəm, 'ngəm tagir lə-i kí maji kin rəm tɔ. 'Oo, tagir kí maji kinlé, dow-je kí nɔ-je 'tusi d'inə adi 'tuji-né kadmɛɛ lə-dé kɔgi. ²⁰ Dan dowbé-je-ti kinlé, to Imene-je kɔ Aleggandrə kí m'inə-dé yaki ji Sata-ti, kadi kəm-dé gángi dɔ-dé-ti bá d'a pa ta kɔbi kɔ Lubə gogi al ngá.

2

Pa ta kɔ Lubə kɔɔ dow-je lay

¹ Kete nɔ né-je-ti lay lé, m'ulə dingəm mɛɛ-si-ti kadi 'pai ta kɔ Lubə rəm, 'nɔi ta-é-ti rəm, 'dɔji-é né rəm, bá 'rai-é oiyo rəm, kɔɔ ta lə dow-je lay ya. ² 'Rai bè, kɔɔtalə ngar-je rəm, kɔɔtalə dow-je kí boy-boy lay rəm, bè kadi j'isi-né selélé kɔ lapiya mɛɛ kuji-ti kí kilə dɔ Lubə-ti rəm, bá mɛɛ

panjiyø-ti kí maji røm tɔ. ³ Né kinlé to né kí maji røm, bá nəl Lubø kí to Njèkaji-ji, ⁴ kí ndigi kadi dow-je lay ya d'ingø kaji røm, bá kadi 'gø ta kí tɔgrɔ-ti* maji røm lé tɔ. ⁵ Kɔɔtalø Lubø ra káre-rè røm, njèkulø dow-je noji natì kì Lubø kàrè, ra káre-rè tɔ, adi to Jeju Kristi kí to dow. ⁶ Ɛ ya adi rɔ-é gangi-né dɔ dow-je lay: Tɔji-né ta kí Lubø pa sobi-né dɔ kaglo kí ɛ ya ɔji. ⁷ †Ta kinlé bá, Lubø indø-m adi m'to njèndó dow-je røm, adi m'to njèkɔwkulø-é røm, kɔɔ kadi dow-je kí 'to jipi-je al lé, m'ndó-dé né kí sobi dɔ kadmɛɛ røm, kí sobi dɔ ta kí tɔgrɔ-ti røm tɔ. To ta kí tɔgrɔ-ti, bi m'adi ta al.

⁸ M'ndigi kadi lo lay ya dingøm-je 'pa ta kì Lubø kì ji-dé kí aa njay kí kɔy kì taá†, nal wongì røm, bá nal kɔsi-nɔ ta røm tɔ.

Ta kí sobi dɔ dené-je kí njèkadmɛɛ-je

1Pi 3:1-6; Tit 2:3-5

⁹ †Bè ya tɔ, kadi dené-je 'mɔne kì kubi-je kí tuwø kɔɔ-dé røm, kí ɔn dɔ rɔ-dé maji røm, kí ulø rɔsɔl dɔ-dé-ti al røm, kadi d'uwø dɔ-dé kuwø dɔ kí gati-é nɔ ɔse kí 'ra kì lɔr-je ɔse kì mædkɔsi-je al røm ɔse d'ɔɔ kubi-je kì là-é tò bay-bay al røm tɔ. ¹⁰ Ngà kadi 'tɔji mandi læ-dé mɛɛ kullø ra-je-ti kí maji-maji kí tuwø kullø ra dené-je kí 'to njèkilø kuji dɔ Lubø-ti bane. ¹¹ Kadi dené isi selélé oo néndó kì dɔ kí sɔl løm. ¹² Mɔ m'adi tarøbi dené

* **2:4** 2:4 Ta kí tɔgrɔ-ti kí ta-é tò nè kinlé, sobi dɔ ta læ Lubø. † **2:7** 2:7 2Ti 1:11 † **2:8** 2:8 Jipi-je lé, ndɔ-je madi d'ɔy ji-dé kí taá bá 'pa ta kì Lubø ('Ndó Pa 134:2; NJe 2:19). Ji kí aa njay tɔji mɛɛ kí aa njay bi to ta læ togi ji kì man kadi aa kin al. † **2:9** 2:9 1Pi 3:3

kadi a nɔ̀ dingəm-je-ti ndó-dé né al rəm, kadi ɔw kɪ tɔ̀gɪ dɔ dingəm-ti al rəm, ngà kadi isi selélé.‡
 13 Kdɔtalə Lubə ra Adam ya kete, bá ra Kawa bəy.
 14 Ə to Adam bá Sú ədi-é al. Ngà to dené bá Sú ədi-é adi al dɔ ndu Lubə. 15 Bè ya kàrè, dené à kaji kɪ takul təl kɪ ɛ təl kɔ̀ ngan-je, kinə uwə rɔ-é ngə mɛɛ kadmɛɛ-ti, kɪ mɛɛ ndigɪ dow-je-ti, kɪ mɛɛ kaa njay-ti kɪ panjiyə kɪ maji.

3

Ta kí sɔbi dɔ njèkində kəm-dé go njékəwnə-je-ti

Tit 1:5-9; 1Pi 5:1-4

1 Kinə dow madi ndigɪ kadi n'to njèkində kəm-n'è go njékəwnə-je-ti rəm, to kullə kɪ maji nɔ̀ ya é ɓo-é ra-é tin. Ta kinlé, to ta kí tɔgrɔ-ti. 2 †Beba njèkində kəm-é go njékəwnə-je-ti lé, à to dow kí ta goto dɔ-é-ti, à to njèdené kí kàrè-rè, à to njèkində kəmkaa dɔ rɔ-é-ti, à to njèkore rɔ-é ndəngi dɔ né-je-ti, à to dow kí panjiyə-é tɔ jugi-jugi al, à to njèkuwə mba-je kɪ rɔ-é-ti wur-wur, à to dow kí asi ndó dow-je né, 3 à to gɔyibi al, à to njèrɔ kɪ dow-je al, ngà à to dow kí sɔl ləm-ləm, à to dow noji, bá à to njèrakəmnda là al rəm tɔ. 4 Njèkində kəm-é go njékəwnə-je-ti lé, à to dow kí njèkində kəm-é go dɛ kí mɛɛ kəy-ti liə maji rəm, à to dow kí asi gaki kadi adi ngan-é-je 'to njétəl rɔ-dé go ta-ti rəm tɔ. 5 Kdɔ kinə dow gə kində kəm-é go dɛ kí mɛɛ kəy-ti liə al lé, à ra ban bá à kasi kində kəm-é go njékəwnə-je-ti lə

‡ 2:12 2:12 'Ndó Tit 2:3-5 † 3:2 3:2 Tit 1:6-9

Lubə wa? ⁶ Njèkində kəm-é go njékəwnə-je-ti lé, à to njèkadmeɛ sigi al, nè kɔji rɔ à kɪ ra-é kadi ta kí Lubə gangi dɔ Sú-ti kinlé usi dɔ-é-ti tɔ. ⁷ Rəm à to dow kí njèkadmeɛ al-je kàrè, 'pa ta kí dɔ-é-ti maji n̄a tɔ, kɔ dɔ kadi dow nədi-é al rəm, bá kɔ dɔ kadi usi meɛ gum-je-ti lə Sú al rəm tɔ.

Ta kí sɔbi dɔ njèkində kəm-dé go né-ti lə njékəwnə-je

Knj 6:1-6

⁸ Bè ya tɔ, njèkində kəm-dé go né-ti lə njékəwnə-je lé, d'a to dow-je kí dow-je d'ilə kuji dɔ-dé-ti, d'a to njépata mindi-dé joo al, d'a to gɔyibi-je al, bá d'a to njékay ngodi kí go rəbi-é-ti al go nékingə-ti al rəm tɔ. ⁹ Ta kí sɔbi dɔ kadmeɛ kí tɔ lo bɔyɔ-é-ti bá Lubə tɛɛ kɪ dɔ-é lé, kadi njèkində kəm-dé go né-ti lə njékəwnə-je lé, 'təl rɔ-dé go-ti kɪ tagir kí maji. ¹⁰ Kadi toki n̄a-dé koo moki, é kinə ta goto dɔ-dé-ti rəm, d'a ra kullə-é.

¹¹ Dené-je kàrè, d'a to dɛ kí dow-je d'ilə kuji dɔ-dé-ti rəm, d'a to njékulə ta ndil dow-je-ti al rəm, njèkində kəmkaa dɔ rɔ-dé-ti rəm, bá njéra né kí tɔgrɔ-ti meɛ né-je-ti lay rəm tɔ.

¹² Njèkində kəm-dé go né-ti lə njékəwnə-je lé, d'a to njédené-je kí kàre-rè rəm, d'a to dow-je kí njèkində kəm-dé go ngan-dé-je-ti, kɪ dɛ kí meɛ kəy-je-ti lə-dé dɛ ya maji rəm tɔ bane. ¹³ Kɔtɔlə dɛ kí 'ra kullə lə-dé maji lé, dow-je d'a kun ta-dé n̄a rəm, bá meɛ-dé à nda kay-kay dɔ kadmeɛ-ti kí d'adi Jeju Kristi lé rəm tɔ.

Lubə tɛɛ dɔ né kí boy kí tɔ lo bɔyɔ-é-ti

¹⁴ M'ndàngi ta-je kin m'adi-i kì kində meẽ dɔ-ti kadi m'ow rɔ-i-ti ngɔsnè nɔɔ. ¹⁵ Ngà kinə lé, nja-m nàɣ bəy kàrè, 'a gə kəm rəbi kí a mbɔji-né rɔ-si dan dow-je-ti lə Lubə, kí 'to njékəwnə-je lə Lubə kí njèkisi kəm. Njékəwnə-je kinlé bá 'to njégəti ta kí tɔgrɔ-ti taá titi kí gajɪ kí ngow dan kəy-ti gəti-né kəy taá kin bè tɔ.

¹⁶ Jeju Kristi, un rɔ dow ree-né dɔnangi-ti nè, Ndil kí aa njay panè: Ɛ to dow kí njururu. Malayka-je d'oo-é, Njékadmeẽ-je d'ilə mbɛ ta liə d'adi gin dow-je kí gay-gay.

Dow-je kí dɔnangi-ti nè d'adi meẽ-dé Jeju Kristi, Lubə un-é ɔw siə meẽ rifa-ti.

Ta kí sɔbi dɔ kadmeẽ kí tò lo bɔyɔ-é-ti bá Lubə tɛɛ dɔ-é kinlé, to né kí maji nɔ. To ta kí tɔgrɔ-ti yá.

4

*Ta kí dɔ njéndó dow-je né-je-ti kí ngom
1Jɔ 4:1-3; Kol 2:16-23; 2Ti 2:4-6*

¹ Ngà Ndil kí aa njay pa adi aa yéréré ya panè: Kaglo-je-ti kí dɔbəy-ti lé, dow-je kí dan-ti-je d'a tusi kadmeẽ lə-dé kinə kdɔ tinə go ndil-je-ti kí njékədi dow-je kur-dé wale rəm, kdɔ kun go néndó-je kí i rɔ ndil-je-ti kí maji al rəm tɔ.

² Dowbé-je kinlé, d'a kadi njéndó dow-je né-je kí ngom kí 'to njékədi kəm dow-je kin d'ədi-dé d'ur-dé wale. Njékədkəm dow-je kinlé, dɔ-dé təl adi meẽ-dé uwə-dé kɪ ta dɔ majal-ti al, toki nin kí dow ɔr ngowla pərəə ində rɔ-é-ti ya kàrè gə al ngá kin bè. ³ Dɛ d'ɔgi dow-je kadi 'taa-nə rəm,

d'ogí-dé kuso né-je kí dan-ti-je rəm tɔ. Ngà né-je kin lay lé, Lubə ya ra kɔ kadi njékadmɛɛ-je kí 'to njégə ta kí tɔgrɔ-ti lé, d'oo maji-é 'ra-é-né oiyo. ⁴ Né-je lay kí Lubə ra lé maji, adi né kí dow à mbati ya goto. Ngà kuso fá kadi dow uso ra-é-né oiyo tá†. ⁵ Kɔɔtalə né-je lay lé, ta lə Lubə, kɔ ta kí pa siə təl-dé adi aa njay ngá.

⁶ Timote, né-je kinlé, kinə i 'ndó njékadmɛɛ-je rəm, 'a to ngonnjékullə kí maji lə Jeju Kristi, kí ta kí dɔ kadmɛɛ-ti kɔ néndó kí tɔgrɔ-ti kí i ingə-ingə lé asi-i maji. ⁷ Ngà ta tėti-je, kɔ tasu-je kí tɔ nɛ takəm Lubə-ti lé, ɔsi ngərangi kí rangi.

Ta dingəm-je kí Pol adi Timote

I 'ndó kadi 'ilə kuji dɔ Lubə-ti. ⁸ Kɔɔtalə ndó ndaji njirə rɔ to né kí maji, ngà maji kɔ né-je n̄a al. Ngà kuji kí kilə dɔ Lubə-ti lé, maji kɔ né-je lay. Dow-je kí njékilə kuji dɔ Lubə-ti lé, Lubə un mindi-é kɔ kadi n'adi-dé kiskəm kí ngosnè-ti kin rəm, fá kiskəm kí sartagangi kí à ree lé rəm tɔ. ⁹ Ta kinlé, to ta kí tɔgrɔ-ti rəm, to ta kí asi gaki kadi toki ndigi dɔ-ti d̄igim ya rəm tɔ. ¹⁰ Beba j̄əi j'rai kullə rəm, j'iləi rɔ-ji d̄a rəm, kɔɔtalə j'indəi mɛɛ-ji dɔ Lubə-ti kí njékisi kəm, kí to njékaji dow-je lay. Ngà kí boy n̄a lé, ɛ to njékaji njékadmɛɛ-je. ¹¹ Ta-je kinlé, 'ndəi njékadmɛɛ-je dɔ-ti rəm, fá 'ndó-dé rəm tɔ.

¹² 'Adi dow nədi-i kɔɔtalə to kí i 'to basa kinlé al. Ngà kadi i 'to né ndaji lə njékadmɛɛ-je, mɛɛ ta pa-i-ti rəm, mɛɛ panjiyə-i-ti rəm, mɛɛ ndigi dow-je-ti rəm, mɛɛ kadmɛɛ-ti rəm, fá mɛɛ kaa njay-ti rəm tɔ. ¹³ 'Ində rɔ-i ta ndó mbete-ti kí aa

† 4:4 4:4 Kgn 1:31

njay dan njékadmeɛ-je-ti rəm, 'ində rɔ-i ta kulə dingəm meɛ-dé-ti rəm, fá 'ində rɔ-i ta ndó-dé né-ti rəm tɔ. 'Ra bè-bè ya sar kadi m'ow m'ingə-i-né. ¹⁴ Kadkare kí Ndil Lubə adi-i kɪ kəm rəbi kí rɔ njépata-je kí ta Lubə-ti rəm, kɪ kəm rəbi kí rɔ 'ngatɔgi-je-ti kí d'ində ji-dé dɔ-i-ti rəm lé, 'ra 'ndam-né al. ¹⁵ 'Ində rɔ-i ta né-je-ti kinlé rəm, un rɔ-i bikti ya ində ta-ti, kɔɔ kadi kow kɪ kete lə-i tɔ ndata rəsi takəm dow-je-ti lay rəm tɔ. ¹⁶ 'Oo go rɔ-i i ya maji rəm, 'oo go néndó kí 'isi 'ndó dow-je lé maji rəm, 'uwə rɔ-i ngə titi. Kɔɔtalə ra-é kí bè kinlé fá, 'a kaji-né rɔ-i i ya rəm, dow-je kí d'oo ta lə-i kàrè, d'a kaji-né rəm tɔ.

5

Gosi ra kullə kɪ dow kí ra majal

¹ Dingəm kí 'bugə lé, 'ndangi-é rəy-rəy al, ngə 'ɔji-é ta titi bɔbi-i bè, 'ɔji ta basa-je titi ngankɔ-i-je bè, ² 'ɔji ta dené-je kí 'bugə titi kɔ-i-je bè, fá 'ɔji ta nganmandi-je titi kɔnan-i-je bè, kɪ tagir kí aa njay.

Ta kí dɔ njəngɔwkoy-je-ti

³ 'Oo go njəngɔwkoy-je kí dow dɔ-dé goto. ⁴ Ngə kinə njəngɔwkoy kí ngan-é-je əse nganka-é-je d'isi nɔɔ rəm, né kí dɔsəy kí d'a ra kɔ kilə-né kujɪ dɔ Lubə-ti ɛn: Dɛ d'a koo go dɛ kí meɛ kəy-ti lə-dé dɛ ya rəm, d'a koo go njəkoji-dé-je kɔ kuti kí ndɔki d'uti-dé lé tɔ. ɛ kin fá to né kí nəl Lubə. ⁵ Njəngɔwkoy kí isi kɪ kár-é, kí dow dɔ-é goto lé, ɛ ində meɛ-é dɔ Lubə-ti ə uwə rɔ-é

ngá pa siə ta rəm, bá dəji-é né ndoo-je kì kada-je rəm to. ⁶ Ngà njəngowkoy kí isi ay ngodi go né-je-ti kí donangi-ti nè lé, lé isi kì do-é taá ya kàrè, ɛ oy ngá. ⁷ Ɛ kin bá to né-je kí 'a ndəji-dé do-ti, kdo kadi dow ilə-né ta do-dé-ti al. ⁸ Kinə dow madi oo go noji-é-je al, ə kí boy n̄a lé, kinə oo go dow-je kí m̄eɛ kəy-ti liə al rəmə, to dow kí ilə kadmeɛ liə kogi, ɛ maji al n̄a itə njəkadm̄eɛ al bəy. ⁹ Njəngowkoy kí njəkəwn̄a-je d'a kində ri-é kdo koo go-é lé, bal-é à ra kormekə kow ki taá bane, à to dené kí ndoki ore kəm-é go ngobi-é-ti ya kàre-rè ¹⁰ rəm, à to dené kí d'a gə-é kadi kullə ra-é maji-maji, adi à to njəngəm ngan-é-je maji rəm, njəkuwə mba-je ki ro-é-ti wur-wur rəm, njətogi nja* njékaa njay-je rəm, njera kì dangi-ti-je rəm, bá né-je kí gay-gay lay kí maji bá to kullə ra-é rəm to. ¹¹ Ngà njəngowkoy-je kí ro-dé tò kare bəy lé, ində ri-dé m̄eɛ mbete koo go njəngowkoy-je-ti lé al. Kdotalə loki bo dingəm ra-dé lé, d'ubə Kristi, dow kí Lubə mbəti-é d'in̄ə-é ə 'ndigi taa ngow gogi, ¹² adi d'usi-né m̄eɛ ta kí gangi-ti, kdotalə kun mindi lə-dé kí d'un d'adi Kristi kete lé, 'tusi d'in̄ə kogi. ¹³ Bəy bá njəngowkoy-je kí ro-dé tò kare lé, 'ndigi ra kullə al, bá 'ndó kilə kì takəy-takəy rəm, d'ə do-ti n̄oo 'təl njékində nané-je rəm, njépata-je kí usi-dé-ti al rəm, bá njépata-je kí tuwə pa al rəm to. ¹⁴ Gin-é kin bá, m'ndigi kadi njəngowkoy-je kí ro-dé tò kare bəy lé, 'təl 'taa ngow d'oji-né ngan-je, d'oo go m̄eɛ kəy-je lə-dé maji, kdo kadi

* **5:10** 5:10 Togi nja lé toji sol do kì ndigi dow-je titi kí Jeju ra-né kì njéndó né-je lé to (Ja 13:1-17).

njéba-je lə-ji d'ingə rəbi 'pa-né ta kí maji al dɔ-ji-ti al. ¹⁵ Kdɔtalə njéngɔwkoy-je kí dan-ti-je d'ilə kadmɛɛ lə-dé kɔgi ngá, adi d'un go Satə. ¹⁶ Ngà kinə dené kí to njèkadmɛɛ ɔw kì njéngɔwkoy-je mɛɛ kəy-ti liə nɔɔ rəmə, kadi oo go-dé, kdɔ kadi njékəwnə-je d'inɔ ji-dé d'oo-né go dɛ kí dow dɔ-dé goto.

Ta kí sɔbi dɔ 'ngatógi-je

1Kɔ 9:9-10

¹⁷ 'Ngatógi-je kí d'ɔr nɔ njékəwnə-je maji lé, tò kadi toki kilə kuji dɔ-dé-ti, bá tò kadi toki ra sə-dé rəm tɔ. Ə kí boy nɔ lé, to ta kí sɔbi dɔ dɛ kí d'ində rɔ-dé ta ndó dɔw-je ta-ti lə Lubə rəm, bá ta ndó dɔw-je né-ti rəm tɔ. ¹⁸ †Kdɔ mbete kí aa njay panè: *Mangi kí d'adi-é a njiyə dɔ ko-ti kdɔ kadi kəq-é tal lé, 'a dɔ ta-é al, bá pa bəy panè: Dow kí ra kullə lé, to tó-é kadi à kingə né dɔji-é tɔ.*

¹⁹ 'I kalangi 'ndigi dɔ ta-ti kí dow-je d'ilə dɔ 'ngatógi-ti al, ngà kadi oo ta-é ta dow-je-ti joo əse mutə kí d'oo kì mbi-dé əse kì kəm-dé tá-je 'ra-né kullə bəy. ²⁰ Dɛ kí 'ra majal lé, 'ndangi-dé takəm dow-je-ti lay, kdɔ kadi ndəgi-é-je kàrè 'bəl-né tɔ. ²¹ M'un ndu m'adi-i nɔ Lubə-ti, kì nɔ Jəju Kristi-ti, bá nɔ malayka-je-ti kí Lubə mbəti-dé kadi 'təl rɔ-i go ndukun-je-ti kinlé, ə kadi i kalangi 'gangi ta dɔ dow-ti al rəm, bá kadi 'ra né madi ɔr-né kəm dow al rəm tɔ.

Ta-je kí gay-gay kí Pol cji Timote

† 5:18 5:18 Mat 10:10; Luk 10:7

22 'I kalangi ində ji-i dɔ dow-ti al rəm, bá 'ində rɔ-i nati kɪ dow dɔ majal-je-ti liə al rəm tɔ. I ya 'itə rɔ-i ngərəngi kàdɪ majal-ti.

23 'Isi ta kay man-ti ya par-par al, ngà kadi ay man nduu sɛ-sɛ kɔɔ mɛɛ-i kí isi to-i to-i kin rəm, kɔɔ mɔy-je kí nɔ-je kí isi ra-i taá-taá kin rəm tɔ.

24 Majal-je lə dow-je kí dan-ti-je lé, to ndaa-ti rəsi takəm dow-je-ti pá bəy bá 'gangi ta dɔ-ti. Ngà 'lə dɛ kí nɔ-je rəmə, kujə rɔ-é go ta kí gangi-ti tɔ. 25 Gangi-é kí kullə ra-je kí maji toji-né rɔ-é ndaa-ti rəsi kinlé, bè ya tɔ é kullə ra-je kí majal kàrè dow à kasi bɔyɔ-né al rəm tɔ.

6

Ta kí sɔbi dɔ bə-je

Epɛ 6:5-8; 1Pi 2:18-20

1 Kadi njékadmɛɛ-je lay kí 'to bə-je lé, d'oo 'ba-dé-je kɪ dow-je kí d'asi gaki kadi d'un ta-dé kun kí tɔgrɔ-ti, kɔɔ kadi dow-je 'pa-né ta kɔbi kɪ Lubə al rəm, 'pa-né ta kí maji al dɔ Poyta kí Maji-ti al rəm tɔ. 2 Dɛ kí 'ba-dé-je 'to njékadmɛɛ-je lé, kadi d'ilə jirə dɔ to kí dɛ 'to ngankɔ-dé-je kɪ takul Jeju Kristi kin bá kadi 'nədi-dé-né al. Ngà kadi 'ra kullə d'adi-dé maji nɔ kɪ kete ya bəy, kɔɔ kullə-je kí maji-maji kí d'isi 'ra lé, 'ra d'adi njékadmɛɛ-je, adi to ngankɔ-dé-je kí dɛ d'ində-dé dan kəm-dé-ti.

Ta kí dɔ néndó-je-ti kí ngɔm kɪ kay ngɔdi go nékingə-ti

Mat 6:19-34

Né kí tɔ kadi i 'a ndó dow-je ə 'a ndəji-dé dɔ-ti é:n: 3 Kinə dow ndó né kí rangi, bi a njangi dɔ

ta-je-ti kí tɔgrɔ-ti lə 'Babe lə-ji Jeju Kristi al rəm, a njángi dɔ néndó-ti kí ɔw go-nɔ-ti kɪ kuji kí kilə dɔ Lubə-ti kin al rəmə, ⁴ to njəngɔm kare ya, gə né al, to dow kí tanaji kí dɔ nɔn ta-je-ti kí beti-beti bá to kullə ra-é. Né-je kinlé, bá isi ree kí kəmnda-je, kɪ gaki-nɔ-je, kɪ kulə ta ndil-nɔ-ti-je, kɪ ta kí gáŋgi rim-rim dɔ-nɔ-ti-je, ⁵ kɪ tii-nɔ-je kí sɔy-é goto kí to kullə ra dow-je kí dɔ-dé goto. Dɛ 'gə ta kí tɔgrɔ-ti al rəm, 'gir kí kadmɛɛ Lubə lé, to kəm rəbi kingə né.

⁶ Tɔgrɔ-ti ya, kinə dow ore kəm-é dɔ né-ti kí tò ji-é-ti ya rəmə, kadmɛɛ lé, to kəm rəbi kingə né kí nɔ ya. ⁷ Kdɔtalə j'reei dɔnangi-ti kɪ ji-ji kare, ə j'a tɔli kɪ ji-ji kare ya tɔ. ⁸ Kinə j'ɔwi kɪ nékuso, kɪ kubi rəmə, ɛ kin ya asi. ⁹ Ngà dɛ kí 'ndigi kingə né ya tá lé, d'usi mɛɛ nənɔ-ti, kɪ mɛɛ gum-ti lə Sú, d'usi mɛɛ bo né-je-ti kí gay-gay kí maji al maji al, kɪ né-je kí ndɔjta, kí to né-je kí isi ungi dow-je dan kɔ-je-ti, bá dan tuji-ti rəm tɔ. ¹⁰ Kdɔ kəmnda là lé, to njirə né-je lay kí majal, ə dɛ kí dan-ti-je kí d'ay ngɔdi go-ti 'tusi-né kadmɛɛ lə-dé d'inə kɔgi lé, dɛ ya d'un rɔ-dé d'ilə dan babo kɔ-ti.

Dow lə Lubə: Panjiyə-é kɪ né kí à kuwə mɛɛ-é

¹¹ Ngà i, dow lə Lubə lé, 'ɔr rɔ-i ngərəngi mɛɛ né-je-ti kinlé, ə 'sangi kadi 'ra né kí njururu, kadi 'ilə kuji dɔ Lubə-ti, kadi 'ində mɛɛ-i dɔ Lubə-ti, kadi 'ndigi dow-je, kadi 'ilə mɛɛ-i dɔ madi-é-ti pɔ rəm, bá kadi 'sɔl lɔm-lɔm rəm tɔ. ¹² 'Rɔ rɔ kí maji kí sobi dɔ kadmɛɛ, ə kiskəm kí sartagangi kí Lubə ba-i-né bá i 'pa ta-é maji nɔ takəm kosi

dow-je-ti lé, 'uwə njarara. ¹³ †Ǹ Lubə-ti kí to njèkadi kiskəm né-je lay, bá ǹ Jeju Kristi-ti kí pa ta kí maji n̄a rəsi ǹ Pɔsi Pilati-ti lé, m'ndəji-i, ¹⁴ kadi 'təl rɔ-i go ndukun-ti lə Lubə ə 'adi rɔ-i aa njay, kadi dow ilə ta dɔ-i-ti al, sar ya kadi 'Babe lə-ji Jeju Kristi tɛɛ-né kɔy ¹⁵ dɔkaglo-ti kí Lubə ya ɔji. Lubə lé, to Njèkisi dan maji-ti kí dum, ɛ ya k̀ káre-rè to Njètógi dɔ né-je-ti lay, ɛ kí to Ngar lə ngar-je, 'Babe lə 'babe-je, ¹⁶ kí ɛ ya kí káre-rè bá to njèkoy al, njèkisi lo kí ndógi-ti kí dow asi kɔw-ti al, ɛ kí dow oo-é al rəm, bá dow à kasi koo-é al rəm lé, riba, k̀ tógi kí tò sartagangi to 'liə! Amən!

Ta kí sɔbi dɔ njénékingə-je

¹⁷ I 'ndəji njénékingə-je kí dɔkaglo-ti kí bone, kdɔ kadi 'to njékində kàd̀-ɔ-je al rəm, kadi d'ində mɛɛ-ɔ-je dɔ nékingə-ti kí to né kí à k̀ tuji kàd̀ káre-rè kin al rəm, ngà kadi d'ində mɛɛ-ɔ-je dɔ Lubə-ti, njèkadi-ji né-je lay mburuki-mburuki adi j'isi j'rai rɔnəl-é kin tá. ¹⁸ Kadi njénékingə-je lé, 'ra maji rəm, kadi kullə ra-je kí maji-maji bá to nékingə-ɔ-je, kadi ji-ɔ-je tɛɛ rəm, bá kadi 'to njéra k̀ dow-je rəm tɔ. ¹⁹ Kəm rəbi kin bá kadi 'mbɔ-né nékingə-ɔ-je kdɔ ndɔ kí bore, lo-ti kí tò gərərə, kadi 'tɛɛ-né kiskəm-ti kí tɔgrɔ-ti.

Ta lə ngəm néndó kí tɔgrɔ-ti

²⁰ I Timote, 'tɔsi kəm-i go kullə-ti kí Lubə adi-i lé maji. Tatidə-je kí mɛɛ wəy kare kí to ta-je kí tò n̄ takəm Lubə-ti, k̀ né-je kí ɔsi ta Lubə ya rəmə 'panè to négə bóò ri boo kinlé, 'ɔr rɔ-i ngərəngi

† 6:13 6:13 ja 18:37

mɛɛ-é-ti kɔgi. ²¹ Dɛ́ kí ná-je kí d'oy go-ti rigi-rigi
lé, 'tusi rɛbi kí sɔbi dɔ kadmɛɛ lə-dé d'ɪ̀nə d'ur
wale.

Kadi ramaji lə Lubə nà̀y sə-si!

Ta lə Lubə Kunmindí kí Sigi
Mango: Ta lə Lubə Kunmindí kí Sigi (New
Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mango)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

96bdbd07-24d6-556c-9e7c-7269c72880cd